

ritverken, som består av målningar och objekt av Magnus Carlén från 2003. Konstverken är en del av väggen, och bakom blåstrat glas visar sig figurer, djur och naturfenomen i olika berättelser. Mikael Sundin berättar avslutningsvis att det roliga med Huddinge sjukhus är att man kan upptäcka saker man inte brukar se om man inte har så bråttom eller om man ska till en del av byggnaden där man inte brukar vara.

Sune Björklöf uppskattar att närmare 8 000 verk av 2 000 konstnärer har placerats ut runtom på Huddinge sjukhus under åren mellan 1968 och 2008. Majoriteten av de verk som AgMiljö placerade ut på området inför invigningen är grafik och affischer. Inga målningar i olja köptes in från början, däremot större målningar direkt på väggar och även ett hundratal teckningar och mindre målningar. I takt med ommöbleringar i landstingets omfattande konstsamlingar har även verk av senare generationers konstnärer placerats på sjukhusområdet. Principen som gällde var: där det finns en tom vägg kan man alltid hänga något verk. Ett dystert exempel på vad verken konkurrerar med finns i kvinnoklinikens väntrum, där Ylva Oglands ena målning i den luftburna sviten »Exaltation« från 2001 fördunklas av en alltför hög och hängig planta.

Under årens gång har några verk tagits ned, andra har försvunnit och några verk har till och med eldats upp av patienter. Sune Björklöf berättar:

– Precis innan invigningen var det ett par killar som fixade med belysningen. I själva verket var det med all säkerhet professionella tjuvar som monterade ned den mittersta delen av Ingegerd Möllers triptyk »Vandringen« och försvann med den.

För 40 år sedan, när den unika konst-satsningen på Huddinge sjukhus planerades, talade kritikerna om »arkitektkonst« eller konst som var »underordnad arkitekturen«. I dag, när jag vandrar runt på ett begränsat urval av de utrymmen som är tillgängliga för spon-tanbesök och där konsten tycks som mest utsatt undrar även jag om en genomgång av verkens placering skulle vara motiverad. För även om konstverken inte kan kräva samma uppmärksamhet av sina betraktare som ett konstverk på en konsthall så finns det ett antal riktigt fina verk på Huddinge sjukhus. Och det är i dessa verk som den goda tanken om konsten som en del i en vårdprocess manifesteras. Det enda som skulle kunna hindra konsten på sjukhuset att »engagera, skänka glädje och ge tröst« även i fortsättningen är eftersatt omvårdnad av dessa konstverk.

Jennie Fahlström

»Kolossen« lillebror som blev världsberömt forskningssjukhus

Mitt i euforin kring Karolinska institutets 200-årsjubileum kommer en bok som uppmärksammar en glädjeyra av blygsammare proportioner. »Huddinge sjukhus 1972–2002« är en diger volym som dokumenterar de första 30 åren av en framgångssaga i svensk sjukvård.

Huddinge sjukhus heter numera Karolinska universitetssjukhuset, Huddinge, och verkar i symbios med äldre syskonet i norr, Karolinska universitetssjukhuset, Solna. Men ända från 1970-talet och två år in på det nya millenniet stod Huddinge på egna ben med ansvar för sin egen kompetensutveckling.

– Minnesboken vill berätta om Huddinges trettio år som självständigt sjukhus och om det unika arbete som förvandlade det från ett litet odelat lasarett härute i urskogen till ett av Sveriges ledande universitetssjukhus med internationellt renommé, säger Folke Sjöqvist, professor emeritus i farmakologi.

Han är bokens redaktör tillsammans med tidigare sjukhuschefen, neurofysiologen Anders Persson. Båda tillbringade så gott som alla sina yrkesverksamma år på Huddinge sjukhus, och de ingick redan i den referensgrupp som rekryterades till Huddingeprojektet när det påbörjades i mitten av sextioalet. Projektet avsåg att förbättra undervisning, forskning och sjukvård inom en »akademiskt svältfödd del av Stockholm«.

I boken berättar ett stort antal medförfattare från sjukhusets olika verksamhetsområden om respektive inblandning i en solskenshistoria: om laboratorie- och kliniska disciplinernas uppbyggnad, om forskningen och undervisningen. Huddinge sjukhus blev, och är fortfarande, ett universitet med tandläkar-, logoped-, sjukgymnast- och sjuksköterskeutbildning på plats. Texterna framhåller Huddinges speciella förutsättningar att bli ett forskningscentrum och nav för samverkan mellan naturvetenskap, medicin och humaniora. Satsningen på Novum forskningspark har också ett eget kapitel.

Folke Sjöqvist och Anders Persson ger i ett eget kapitel en övergripande bild av utvecklingen under de första trettio åren. De berättar öppenhjärtigt om så-

Foto: Staffán Larsson

Till invigningen av Novum forskningscentrum kom både kung och drottning. Det välkomnades av Folke Sjöqvist.

väl glädjeämnen som missräkningar men lämnar gott om utrymme även för den som vill »läsa mellan raderna«.

Huddinge sjukhus har av många betraktats som en vårdfabrik i mastodontformat – ändå blev sjukhuset, enligt Folke Sjöqvist, mindre än det var tänkt från början. I den akademiska världen hade Huddinge i södra Storstockholm status av en sorts skrymmande lillebror till syskonsjukhuset Karolinska i norr. Och den akademiska dragkampen mellan väderstrecken märks tydligt i boken: onkologispecialiteten som man måste »pruta

bort«, en neurokirurgisk klinik som inte blev av, den urologiska kliniken och öronkliniken som flyttade flera gånger fram och tillbaka mellan Södersjukhuset och Huddinge.

Till Huddinges triumfer räknas Gunnar Birkes snabba uppbyggnad av medicinkliniken till internationell toppnivå. »Iver och företagsamhet« flyttade in i byggnaden i och med »Serafenkirurgernas intåg«, med Curt Franksson. Och när »Rolf Blomstrand en natt förde över sin masspektrometer från Serafen till HS inleddes en enastående uppbyggnad av Sveriges mest avancerade laboratoriemedicin«.

– På det hela taget har det blivit väldigt bra, och sjukhuset har hållit för tidens tand, sammanfattar Folke Sjöqvist utan åthävor. Men tillägger gärna att Huddinge sjukhus som 30-åring år 2002 var Sveriges vetenskapligt mest citerade sjukhus i »ISL Web of Science«.

Gabor Hont